

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

2

Bij de wet van 20 mei 1955 (*Stb.* 208) is artikel 40, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering gewijzigd. De bedoeling van deze wijziging was om aan een verdachte, die zich in voorlopige hechtenis bevindt of die uit anderen hoofde van zijn vrijheid is beroofd en die dus niet in staat is zelf in zijn verdediging te voorzien, reeds zodra van enige daad van vervolging tegen hem blijkt, een ambtshalve toegevoegde raadsman te bezorgen. De oorspronkelijke tekst van de wet voorzag slechts in ambtshalve toevoeging aan preventief gedetineerden en dan nog slechts op het ogenblik der dagvaarding of van de kennisgeving van verdere vervolging.

Intussen is de bedoeling van de wetgever in de wet van 20 mei 1955 slechts onvolkomen tot uitdrukking gebracht. De nieuwe tekst spreekt van ambtshalve toevoeging aan iedere verdachte, die in voorlopige hechtenis gesteld wordt. De voorzitter van het gerechtshof komt, met de woorden van de tekst in de hand, nooit tot toevoeging, omdat de verdachte, die in hoger beroep terecht moet staan, niet in voorlopige hechtenis gesteld wordt, maar zich sedert de vorige instantie in voorlopige hechtenis bevindt. Aldus heeft de Hoge Raad in een nog niet gepubliceerd arrest van 28 februari 1956 uitgemaakt, dat de president van het gerechtshof niet tot ambtshalve toevoeging verplicht is.

Ook in geval een verdachte voor een verdenking voorlopig gehecht is en daarna voor een andere verdenking vervolgd wordt, is onder de geldende wet toevoeging terzake van de tweede verdenking niet mogelijk, omdat hij niet in voorlopige hechtenis „wordt” gesteld en ook niet uit anderen hoofde dan voorlopige hechtenis van zijn vrijheid is beroofd. Evenmin is dit het geval, indien een verdachte, na de aanvang ener vervolging, van zijn vrijheid beroofd wordt.

Deze bezwaren tegen de geldende tekst zijn uiteengezet in een artikel van mr J. Zaaijer in het *Nederlands Juristenblad* 1955, blz. 600.

Om daaraan tegemoet te komen wordt voorgesteld de redactie van het eerste lid te wijzigen. Wanneer thans een vervolging is aangevangen en een verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt of anderszins van zijn vrijheid beroofd is, moet ambtshalve toevoeging plaats vinden. Daarbij is niet meer van belang of de vervolging dan wel de vrijheidsbeneming het eerste plaats vond. Het samenvallen van beide omstandigheden doet de verplichting tot toevoeging in werking treden.

De Minister van Justitie,
J. C. VAN OVEN.